

Sunuş

Sosyal bilimler alanında Türk dünyasının en önemli ve ciddi bilimsel dergilerinden olan *bilig*, 70'inci sayısını Dış Türkler Özel Sayısı olarak sunmaktadır. Dış Türkler konusu araştırmacıların dikkatini her zaman çekmiştir, ancak konuya son yıllarda devlet kurumları da ilgi göstermeye başlamıştır. Örnek olarak Yurt Dışı Türkler Başkanlığının kurulması bu ilginin somut sonuçlarından biridir. Göçmen alan ülkeler göçün ekonomik, dilsel, kültürel, psikolojik ve toplumsal sonuçlarını kapsamlı olarak araştırırken göçmen gönderen ülkeler bu konulara fazla ilgi duymamıştır. Dış Türkler konusunu çok ciddiye alan *bilig* dergisi yayın kurulu, bu Özel Sayının hazırlanmasına en büyük katkıyı sağlamıştır. Uzun yıllardır çok nitelikli hizmetler veren *bilig*'in editörü saygıdeğer meslektaşım Prof. Dr. Nurettin Demir'e ve Özel Sayıyı onaylayan yayın kurulu üyelerine tüm yazarlar adına teşekkürü bir borç biliyoruz. Ortaya konulan akademik bilinç ve toplumsal vizyon sayesinde bu Özel Sayı okurlara sunulabilmektedir.

Batı Avrupa'da 5 milyon civarında bir Türk nüfusu bulunmaktadır. Bu varlık dilsel, kültürel ve ekonomik olarak çok ciddi bir potansiyeldir. Ancak rakamsal çoğunluk nitelikli bir nüfustan oluşmadığı sürece bu kitle daha çok sorunlarla anılacaktır. Artık üçüncü ve hatta dördüncü kuşaktan söz ettiğimiz bu dönemde mevcut sorunlar daha da artmıştır. Eskiden birinci ve ikinci nesil Türk göçmenlerin Almanca, Fransızca veya Hollandaca dil sorunlarından ve işsizlikten bahsederken günümüzde üçüncü ve dördüncü neslin eğitim alanındaki başarısızlıklarından ve dilsel yetersizliklerinden bahsetmeye devam etmekteyiz. Türk göçmenlerin olduğu tüm Avrupa ülkelerinde Türk gençlerinin %85 gibi büyük bir kısmı düşük nitelikli meslekî kullara gönderilmektedir. Bu durumun nedenlerini araştıran Batılı bilim adamları konunun özüne inmek yerine sürekli Türk göçmen çocuklarını sorumlu tutan, onların dil gelişimlerini eksik bulan ama bu durumun nedenlerini ve uygulanan dil öğretim politikalarını hiç bir şekilde eleştirmeyen bir tutum sergilemektedirler. Göçmenlerin sorunları ve konumları Avrupa ülkelerinde benzerlikler gösterirken ABD ve Avustralya'da daha farklı bir durum söz konusudur. Bu Özel Sayının amaçlarından birisi farklı ülkelerde uygulanan dilsel ve kültürel politikaları mercek altına alırken Türk göçmenlerin bu uygulamalar karşısında takındıkları tavrı makro toplum dilbilimsel bir çerçevede değerlendirmek olacaktır. Dış Türkler kavramı sadece göçmen Türkleri kapsamamaktadır. Kavramın kapsam alanı çok geniştir ancak biz bu Özel Sayıda sadece farklı ülkelerdeki göçmen Türkler ve Balkan coğrafyasındaki Türk varlığı üzerine yoğunlaşmak istedik.

Bulgaristan ve Yunanistan uyguladıkları dil ve kültür politikalarıyla bu ülkelerde bulunan Türk varlığını sürekli baskı altında tutmuştur. Dilsel ve kültürel eritme amaçlayan bu politikaların sonuçları kapsamlı olarak pek araştırılmamıştır. Yunanistan'da sözcüğün tam

anlamıyla Türk etnik kimliğini inkâr eden bir tutum ve uygulama vardır. Yunan araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalarda bile bu durum somut olarak ortaya konmaktadır. Bulgaristan'da isim değiştirme saplantısı okullarda hâlâ devam etmekte, Türk çocuklarının isimlerini telâffuz edemedikleri bahanesiyle öğretmenler her Türk çocuğuna Bulgarca bir isim vermektedir. Bulgaristan nüfusunun %15'ini oluşturan Türk toplumu Avrupa Birliği üyesi olmuş bu ülkede daha hâlâ dilsel ve kültürel eritme politikalarına maruz kalmaktadır. Yaşanılan durumlar üzerine bilimsel araştırma olmadığı için birçok konu bu ülkelerin kendi iç meselesi olarak kalmaya devam etmektedir. Bu Özel Sayı bu önemli konunun bilimsel bir düzlemde tartışılması için iyi bir fırsat yaratacaktır.

Bir toplum tarafından konuşulan dil sadece o toplumun iletişim aracı değildir. Bir dil konuşulduğu toplumun eğitim sisteminin, kültür ve kimliğinin özünü oluşturur. Kimlik duygusu insana bir güvenlik, bir ait olma ve ortak bir geçmişe sahip olma duygusu verir. Bir başka dil ve kültürün hakimiyeti altında yaşayan Türk grupları anadillerini ve kültürlerini genç kuşaklara aktaramadıkları zaman dilsel ve kültürel erime kaçınılmaz olacaktır. Türk göçmenlerin ve buldukları ülkede bölgesel azınlık konumunda olan Türklerin anadillerini ve kültürlerini yaşatabilmeleri için etnik dilsel canlılıklarının en az orta düzeyde olması gerekir ki dilsel erimeye maruz kalmassınlar. Ayrıca hem aile dışında farklı ortamlarda farklı kişilerle anadilin konuşulabilmesi hem de kurumsal destek alınabilmesi gerekir ki genç nesillere anadilin aktarımı mümkün olsun. Türk toplumu üyelerinin anadillerine karşı olumlu tutum ve algıları da dilsel ve kültürel değerlerin muhafazasını sağlayacaktır. Dış Türklere mevcut durumun ne olduğunu saptayabilmek için bu Özel Sayıda farklı ülkelerdeki Türk göçmenlerin anadili kullanımlarına ve kültürel yönelimlerine ilişkin araştırma sonuçları sunulmaktadır.

Almanya 3 milyon civarında Türk göçmenin yaşadığı bir ülke olarak Dış Türklere açısından çok önemli bir ülkedir. Sosyo-ekonomik ve politik bir güç olarak Almanya'daki Türk varlığı hak ettiği ilgiyi görmemektedir. Türk göçmen grubu üzerine birçok çalışma yapılsa da sorunların özüne inen analitik araştırmalar çok azdır. Genç nesillerin iki dilli bireyler olarak yetişmesini sağlayacak olan iki dilli eğitim programlarının olması Türk gençlerinin daha donanımlı bireyler olarak yetişmesini ve dolayısıyla Alman ekonomisine de daha büyük katkı sağlayacaktır. Birçok Batı Avrupa ülkesinin “yasakçı” eğiliminden farklı olarak Almanya son yıllarda çok daha çoğulcu bir anlayışla anadili derslerini desteklemektedir. Farklı eyaletlerde farklı uygulamalar olsa da Berlin, Hamburg ve Kuzey Westfalya gibi eyaletler iki dilli programları desteklemekte Türkçe anadili derslerine kaynak sağlamaktadır. Türkçe anadili dersleri genç nesillerin dilsel erimeye maruz kalmaması ve iki dilli nitelikli bireyler olarak yetişebilmeleri için çok önemlidir. Ancak anadili eğitimi alanında karşılaşılan ciddi sorunlar 50 yıldır çözülememiştir. Türkiye'den gönderilen Türkçe öğretmenlerinin iki dilli çocukların dilsel ve kültürel özelliklerinden habersiz olması, gerekli pedagojik donanıma sahip olmaması, Türkçe derslerinde kullanılan araç gereçlerin çok yetersiz olması ve yaşanılan ülkenin eğitim politikalarından kaynaklı sorunlardan dolayı anadili eğitimi beklenen sonuçları vermekten çok uzaktır. Almanya'da doğup büyüyen Türk çocuklarının Alman dilini çok ileri düzeyde öğrenebilmesi anadilinde kurulacak olan sağlam alt yapı sayesinde olacaktır. İki dilin de Almanya'da yetişen bir milyon civarındaki genç Türk nüfusun öz değeri olduğu inancı hem Türkçe derslerinde hem de Alman eğitim

kurumlarında sürekli vurgulanmalıdır. Bu açıdan Türkçe öğretmenlerinin meslekî ve pedagojik donanımı çok önemlidir.

Bu Özel Sayıda Almanya'ya ilişkin üç yazı yer alacaktır. Türkçe derslerinin nasıl işlendiğine ve ne tür kimlik algısı oluşturulduğuna ilişkin makalede Işıl Erduyan, Berlin'deki uygulamalara ilişkin somut örnekler sunmaktadır. Erduyan makalesinde Berlin'in "Küçük İstanbul" diye bilinen Kreuzberg semtinde bulunan ve nüfusunun büyük bir bölümünü Türk kökenli öğrencilerin oluşturduğu bir lisenin 9. sınıf Türkçe derslerinde yaptığı etnografik bir araştırmanın sonuçlarını sunmaktadır. Türkçe öğretmenlerinin dile ve kültürel kimliğe yaklaşımları yanı sıra öğrencilerin dil kullanımları ve kültürel kimlik algıları öğretici durumlar sunmaktadır. Özellikle Türkiye'de belli bir döneme damgasını vuran "öz" Türkçe ve Osmanlıca sözcük tercihi ayrımı ilginç bir şekilde Berlin'de karşımıza çıkmaktadır. Türkçe derslerinin şekilcilikten öteye gidemediğini gösteren bu çalışmadan çıkarılacak dersler vardır.

Almanca'nın günlük yaşamda egemen olduğu bir ortamda anadilin Almancadan etkilenmesi kaçınılmaz bir durumdur. Her iki dilin üst düzeyde kullanılabilmesi için dengeli iki dilliliğe sahip olunması gerekir. Dillerden birisinin geride kalması baskın iki dilliliğe yol açar. Özellikle okuma-yazma becerileri yeterince geliştirilmemiş olan kişilerde daha hâkim olan dilin etkilerini görmek mümkündür. Nurhan Baş'ın çalışması bu açıdan çok öğreticidir. Almanca'nın etkisinin yazılı Türkçe kullanımını bile etkilemeye başladığını göstermesi açısından Baş'ın araştırması çok ilginçtir. Almanya'da yetişen nesiller Almanca'nın da etkisiyle, örneğin sözcük seçimi bakımından, Türkiye Türkçesinden farklılıklar gösteren bir dil konuşmaktadırlar. Dilsel öğeler Almancadan Türkçeye kopyalanmaktadır. Bu semantik kopyalama Almanya'da yayımlanan Türkçe gazetelerin dil kullanımına bile yansımıştır. Nurhan Baş incelediği iki gazeteden derlediği veriler doğrultusunda gazetelerin dil kullanımında renklerin kültürel simge olarak kullanılması, Almanca sözcük kullanımı, çoğul eki kullanımında düzensizlikler, ortak yabancı kökenli sözcükler, mecazî dil kullanımı ve çeviri kaynaklı anlatım farklılıkları ve hatalarına yer vermektedir. Almanya'ya ilişkin üçüncü yazı bu sayıda yer almamaktadır. Türk göçmenlerin dilsel ve kültürel yönelimlerine ilişkin nesiller arası durumu inceleyen yazı Kutlay Yağmur ve Nurettin Demir tarafından kaleme alınmıştır. "Editör'den mektup" bölümünde açıklandığı gibi bu makale 70'inci sayıda değil bir başka sayıda sunulacaktır.

Birçok Batı Avrupa ülkesindeki durum Türk bilim çevrelerinde iyi düzeyde bilinirken Belçika'ya ilişkin durum pek bilinmemektedir. Belçika kendi içinde yaşadığı etnik ve dilsel çatışma ile pek sık gündeme gelse de orada yaşayan Türk göçmen grubun, özellikle genç nesillerin dilsel ve kültürel özelliklerine ilişkin fazla veri bulunmamaktadır. Sosyal psikoloji ve kültürler arası psikoloji alanlarında Türk göçmenlerin uyumlarına ilişkin çok fazla sayıda araştırma olsa da eğitim alanında derinlemesine analitik çözümler sunan araştırma sayısı çok kısıtlıdır. Belçika'nın Flaman bölgesindeki Ghent Üniversitesi'nde çalıştığı dönemde Türk ve diğer göçmen çocuklarının eğitim kurumlarında karşılaştıkları ayrımcılığa ilişkin kapsamlı araştırmalar yapan Orhan Ağırdağ'ın araştırmalarından bir demeti bu Özel Sayıda sunabilmiş olmaktan mutluluk duyuyoruz. Ağırdağ, diğer iki meslektaşısı Jordens ve van Houtte ile birlikte Belçika ilköğretim okullarında öğretmenlerin Türk çocuklarının Türkçe konuşmalarına ilişkin tutum ve davranışlarını mercek altına

almaktadır. Bu çalışmayla Belçikalı öğretmenlerin Türkçe konuşulması hakkında çok olumsuz görüşlere sahip olduğu ve anadili kullanımının öğrencilerin akademik başarıları için zararlı olduğuna inanıldığı ortaya konmuştur. Bu olumsuz öğretmen inançları sadece Belçika'daki asimilasyoncu politika bağlamında şekillenmemektedir; Belçikalı öğretmenlerin orta sınıf Türklerle etkileşimlerinin olumsuz düşünceleri güçlendirdiği görülmektedir. Ağırdağ ve arkadaşlarının sunduğu sonuçlar Türkçe konuşulmasına olumsuz yaklaşan okul kültürünün Türk öğrencilerinde reddedilme duygusu uyandırdığı ve okulda daha sık Türkçe konuşan öğrencilerin okula aidiyet duygusunun azaldığı anlaşılmaktadır. Ağırdağ ve arkadaşlarının sunduğu sonuçlar Avrupa genelinde Türk göçmen çocuklarının karşılaştığı ayrımcı tutumu yansıtmaya açısından çok önemlidir.

Yağmur vd (2012) kuramsal çerçevesini ve veri toplama aracını kullanarak Belçika'nın Flaman bölgesinde veri toplayan Altınkış ve Ağırdağ, dil kullanımı ve kültürel yönelim konusunda nesiller arası durumu irdelemektedirler. Kullandıkları anketten elde ettikleri çok zengin bir veri tabanı olmasına rağmen sadece dil tercihinine ilişkin çok kısıtlı sonuçların sunulmuş olması bu Özel Sayının amaçları açısından çok ciddi bir kayıp olmuştur. Kullanılan anket, aidiyet duygusu, kimlik algısı, sosyal ilişkiler ağı, dini kimlik algısı, dil kullanımı, tercihi ve dil tutumları gibi konularda veri toplanmasını sağlamış olmasına rağmen, yazarlar çok sınırlı bir perspektif sunmuşlardır.

Yine Yağmur vd. (2012) kuramsal çerçevesini kullanarak gerçekleştirilen araştırmada Mehmet Ali Akıncı Fransa'ya ilişkin çok kapsamlı bir inceleme sunmaktadır. Fransa'da yaşayan göçmenlerin Fransız toplumuna uyumu ve kimlik algısı, sosyolojik ve dilsel açıdan önemli çalışmalara konu olmasına rağmen kimlik ve din ilişkisi şimdiki kadar pek ele alınmamıştır. Akıncı'nın sunduğu zengin bulgulardan ortaya çıktığı üzere Fransa Türklerinin etnik ve dinî algılarının kültürel köken algısına dayandığını, köken veya hâkim grup kimliğiyle özdeşleşmenin araştırmada yer alan birinci ve ikinci nesil için önem taşıdığı anlaşılmaktadır. Sunulan faktör analizleri ikinci nesil Türk göçmenler arasında dinî kimlik algısının güçlü olduğunu, birinci nesil arasında ise sembolik tanımlamalar ile dinî uygulamalar arasında farklılıklar olduğunu göstermektedir. İkinci nesil Türkler arasında dinî kimlik algısının birinci nesile göre daha yüksek olması birçok açıdan şaşırtıcıdır. Ancak Fransa'da Müslüman göçmenlere yönelik olumsuz söylemlerin yaygın olduğu düşünülünce bunun tepkisel olduğu ve dinî kimliğin Türk kimliğinin belirleyici bir unsuru haline geldiği anlaşılmaktadır.

Eija Kuyumcu İsveç'teki duruma ilişkin sunduğu çalışmada iki dillilik tartışmalarına ilişkin muazzam bir perspektif sunmaktadır. Bir çocuğun iki dilli dünyasından dil kullanımına ve kültürel etkileşime ilişkin bir günlük kesit sunan Kuyumcu, iki dilliliğe karşı siyasal tavır koyan Avrupa eğitim çevrelerine de somut iletiler vermektedir. İki dilliliğin bir sorun değil tam aksine ciddi bir zenginlik olduğunu gösteren Eija Kuyumcu, İsveç'te uygulanan dil politikalarının diğer Avrupa ülkelerine örnek bir model olduğunu da ortaya koymaktadır.

Avrupa ülkeleri dışında ABD ve Avustralya'dan derlenen verilerin sunulduğu üç makalede Türk göçmenlerine ilişkin çok farklı iki perspektif sunulmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki durumu inceleyen Gülcan Çolak Bostancı etnik dilsel canlılık kuramsal çerçevesini kullanarak çok sayıda katılımcıdan derlediği verilerin sonuçlarını okuyucularla paylaşmaktadır. Princeton Üniversitesi'nde misafir araştırmacı olarak çalıştığı dönemde

derlediği verilerin analizlerini sunan Çolak Bostancı, Amerika Türk toplumuna ilişkin derinlikli ve kapsamlı bir tartışma sunmaktadır. Sonuçlardan anlaşıldığı gibi Amerika Türk toplumu Batı Avrupa'daki Türk toplumundan tamamen farklı bir kültürel yapıya sahiptir. Batı Avrupa'da yüksek eğitilmiş Türk göçmen çok az sayıda iken ABD'de Amerikan toplumundan çok daha yüksek eğitilmiş bir Türk nüfusu vardır. Yüksek eğitilmiş olmanın en önemli sonuçlarından birisi ülkede konuşulan dili konuşma becerisidir. Almanya'da veya Fransa'da daha hâlâ Almanca ve Fransızca konuşamayan Türk göçmenlerden bahsedilirken Amerika'da üstün nitelikli ve İngilizce hâkimiyeti yüksek bir Türk toplumu vardır. Bu durum Türk göçmenlerin öz güvenlerine ve kimlik algılarına da yansımaktadır. Her iki kültüre ve dile hâkim olan birinci ve ikinci nesil Türklerin etnik dilsel canlılık algıları da diğer ülkelerdeki Türk göçmenlere göre oldukça yüksektir. Bu durumun ortaya çıkmasındaki en önemli etkenlerden birisi anadilinde sunulan eğitim ve bunun gerçekleşmesini sağlayan toplumsal bilinçtir. Amerika ile ilgili ikinci makalede Bahar Otcu-Grillman, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Türk dili programlarının durumunu tartışmaktadır. ABD'de Türkçe eğitim ve öğretimine yönelik üç program türü hakkında bilgi sunulmaktadır: yüksek eğitim kurumları bünyesindeki programlar, toplumsal dernekler bünyesindeki programlar ve okul çağındaki çocuklara yönelik olan programlar. Otcu-Grillman daha çok üçüncü program türüne odaklanmakta ve Türk göçmenler tarafından kurulup işletilmekte olan bir okula ilişkin gözlem ve bulgularını tartışmaktadır. Otcu-Grillman'ın çalışması dil öğretiminin politik bir güç alanı olduğunu göstermesi açısından çok önemlidir. Farklı siyasal görüşlere ve eğilimlere sahip olan gruplar anadili öğretimini bir araç olarak kullanarak Türk toplumu içinde etkinlik alanı yaratmaya çalışmaktadırlar. Bu durum Batı Avrupa'da da farklı değildir. Farklı dinî cemaatler ve siyasal gruplar bilimsellikten çok uzak yöntem ve araçlarla anadili eğitimini bir nüfuz alanı olarak kullanmak istemektedirler. Türk devletinin ve yaşanan ülkenin devletlerinin umarsız ve duyarsız tutumları sonucu Türkçe eğitimi çok yanlış ellere düşebilmekte ve sonuçta küçük yaşlardaki Türk çocukları hem Türkçeden hem de Türk kültüründen uzaklaştırılabilmektedir.

Amerika Türk toplumuna benzeyen bir başka göçmen grubu Avustralya Türk toplumdur. Kutlay Yağmur Avustralya'da derlediği verilerin analizlerini sunarak dilsel erimenin ve erozyonun olası boyutlarını göstermektedir. Avustralya'nın uyguladığı çoğulcu politikalara rağmen Türk toplumu Batı Avrupa'daki Türk göçmenlere kıyasla çok daha ileri düzeyde anadili erozyonu sergilemektedir. Özellikle ikinci nesil arasında ve hatta birinci nesil arasında çok yaygın olan "isim değiştirme" konusu çarpıcı bir durumdur. Almanya'da ve Hollanda'da Türk kimliğine çok daha sıkı sarılan genç nesillere kıyasla Avustralya'da yaşadıkları toplumla özdeşleşen bir genç neslin olması uygulanan dil ve kültür politikaları açısından da çok çarpıcı olgular ortaya çıkarmaktadır. Kültürel ve dilsel dışlama politikaları izleyen Avrupa ülkelerinde anadiline ve Türk kültürüne bağlılık çok ileri düzeyde iken, çoğulcu politikalar izleyen ve Türk göçmenleri bağrına basan Avustralya'daki toplumsal yapı özellikle genç nesillerin dilsel ve kültürel erimesini hızlandırmakta ve Anglo-Avustralyalı kültürle bütünleşme sağlamaktadır. Yağmur'un Avustralya araştırması eğitimin dil kullanımı ve kültürel aidiyet üzerindeki etkilerini göstermesi açısından da öğretici sonuçlar sunmaktadır.

Göçmen Türkler dışında Bulgaristan, Yunanistan ve Kosova Türklerinin dilsel ve kültürel yönelimlerine ilişkin üç yazı bu Özel Sayının en önemli makaleleridir. Bulgaristan Kırcaali'deki Türklerin etnik dilsel canlılığını ölçen ve Bulgaristan Türk toplumunun kültürel ve dilsel kimlik mücadelesine ayna tutan araştırmacı Kadir Yalınkılıç çok değerli bulgular sunmaktadır. Yaptığı saha çalışmasından elde ettiği verileri çok sistematik bir şekilde değerlendiren Yalınkılıç, Bulgaristan'da Türk olmanın birçok boyutunu irdelemektedir. Alınan sonuçlar Türkçenin Bulgaristan'da demografik ve konumsal etmenler açısından yüksek bir dilsel canlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Ancak yeterli kurumsal destek olmadığı için Türkçe eğitimi açısından ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Dolayısıyla Türkçe Bulgarca karşısında daha düşük düzeyde bir canlılık göstermektedir. Yalınkılıç'ın araştırmasından ortaya çıkan en önemli sonuç, her türlü olumsuzluğa ve kurumsal engele rağmen, Türkçenin Kırcaali'de yaşayan Türk etnik azınlık için birçok bağlamda hâlen en önemli iletişim dili konumunda olduğudur. Türkçe'nin Bulgaristan'da yaşatılması için gerekli olan toplumsal bilincin Türk toplumunda var olduğu kesindir.

Kosova'daki durumu inceleyen Nursel Elmas, bağımsızlığını yeni kazanan Kosova'daki hâkim Arnavut milliyetçiliğine rağmen Kosova Türk toplumunun, anadilini ve kültürünü yaşatmak ve canlı tutmak için gerekli olan kimlik bilincine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Yunus Emre Kültür Merkezi'nin Prizren şubesinde görev yaptığı dönemde değerli veriler toplayan Elmas'ın bulgularından anlaşıldığına göre kültürün temel taşları olan dil, kültür ve kimlik bilincinin hem genç nesillerde hem de orta yaş ve üstü nesillerde mevcut olduğu görülmektedir. Bu durum Türk dilinin ve kültürünün genç nesillere de aktarılacağına habercisi olabilir. Ancak Türkçe derslerinin donanımlı öğretmenler ve nitelikli araç gereçlerle genç nesillere öğretilmesi şarttır. Türkçe dil becerilerine sahip olmayan nesillerin Türk olarak kalması mümkün olmayacaktır.

Yunanistan'daki Türk varlığının dilsel ve kültürel yönelimlerini değerlendiren makalelerinde Kadir Yalınkılıç ve Kutlay Yağmur, Batı Trakya'daki çetin kimlik mücadelesinden kesitler sunmaktadırlar. Mevcut sınırlarını Lozan Antlaşmasıyla güvence altına alan Yunanistan, Avrupa Birliği'ne üye olmasına rağmen AB müktesebatına aykırı dilsel ve kültürel politikalar izlemeye devam etmektedir. Lozan Antlaşmasının hükümlerini kullanarak etnik Türk kimliğini yok sayan Yunanistan dini kimlik dayatması yaparak Avrupa Birliği bağlamında vermek zorunda olduğu dilsel ve kültürel hakları Türk toplumuna vermemekte ısrar etmektedir. Yalınkılıç ve Yağmur'un sunduğu veriler Lozan Antlaşmasının kademeli olarak erozyona uğratıldığı Türkiye'deki tartışmalar bağlamında da çok öğreticidir.

Özel Sayıda yer alan makalelerde farklı kurumsal çerçeve ve metodolojik yaklaşımlara rağmen ortaya çıkan bulgular bütüncül bir perspektif sunmaktadır. Dış Türklerin dil, kültür ve kimlik mücadelesi imkânsızlıklara rağmen büyük zorluklarla devam etmektedir. Bu Özel Sayının yeni araştırmalara ilham kaynağı olması katkı veren tüm yazarların ortak dileğidir.

Prof. Dr. Kutlay YAĞMUR

Misafir Editör